

DE POSTRIJDER

DER PROVINCE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 7 AUGUSTUS.

ONDERSCHRIJVING

VOOR DE OVERSTROMDEN
in Frankrijk.

3de LIJST.

Bedrag der vorige lijst. . . . . fr. 588,50

M. Noelmans, bourgmestre à Membruggen.	10,00
Anonyme de Genoels-Elderen.	2,50
M. Van den Born-Jungbluth à Tongres.	2,00

TOTAAL, FR. 603,00

De Courrier de Bruxelles geeft de volgende nota, die duidelijk de geruchten logenstraft, welke men uitgestrooid heeft aangaande de nieuwe duitse eischingen door prins van Bismark gedaan, over de schuifplaats die men in België aan de gelannen paters en nonnen verleend heeft.
Ziehier hoe dit blad zich uitdrukt :
« Wij zijn gelukkig eene duidelijke logenstraf-ting te mogen geven aan die vertellingen welke » te ligtzinnig zijn aanveerd geweest door dag- » bladen die gewoonlijk omzigtiger zijn. Er is » nooit, er is geenszins kwestie geweest van » eene hoegenaemde nieuwe tuschenkomst van » Pruisen, en het bewijs dat België op zijn » weerd houden niet is, zooals het eenige corres- » pondenten afschilderen, het is dat de heer » Minister van buitenlandsche zaken sedert drij » weken in eene badstad is en dat M. Malou » insgelijks, na de vermoemensissen van den zit- » tijd, een wel verdiend verlof genomen heeft. »

Het schijnt dat er met de revue van den 21 juli nog al veel soldaten zijn gevallen en naar de ambulance gebracht. 't Is wel wonderlijk dat men nu geene opmerkingen maakt over de groote samentrekking en vermoemensissen van duizende soldaten, over het belemmeren van den weg, het vertrappen van de velden, enz.; maar als er een processie of beëvaart gaat, dan vindt men dit strijdig met recht, reden en openbare gezondheid; dan reklameert men op alle tonen. In een blad las men in de eene kolom een pompeus artikel over de revue te Brussel, en in de andere kolom haalde men, van voor eeuwen, de godsdienstige samscholing van, welke, volgens die bladen, besmettelijke ziekten deden ontstaan. Of zou eene samscholing van biddende burgers lucht-besmettend, en eene samscholing van soldaten, lucht-zuiverend zijn ! Volgens het gezond verstand, is dit niet; maar volgens het geuzenverstand is dit wel..... Arm verstand !

De aanstaande gemeente-kiezingen.

Daar men soms nog menschen aantreft die meenen dat er weinig aan gelegen is wie voor den gemeente-raad gekozen worden en dat het er niet nauw op aankomt of men in gemeente-kiezingen zijne stem aan katholieke of liberale kandidaten

DE

Burgemeester in de flesch.

EENE FANTAZIE.

(2° VERVOLG.)

— Toen wij aan mijn huis kwamen, zag ik daar verscheidene menschen, die mij reeds stonden af te wachten; ik herkende mijne neven en nichten tot in het vierde geslacht :
— Men zette de draagbaar neer : zij sloegen allen hunne oogen op mij.
— Het is wel, zegde er een.
— Hij is zoo dood als een pier, zegde een ander.
— Ook mijne huishoudster kwam voor den dag, sloeg de handen ineen, maakte een geweldig misbaar en riep uit :
— Wie zou zoo iets hebben kunnen denken ? Zoo een dik en vet man, en zoo gezond als een visch ! Wat valt er toch weinig op een mensch te rekenen !
— Dat was mijn heele lijkrede.
— Men bracht mij naar eene kamer en legde mij op eene stroomatrak neer.
— Toen een mijner neven de sleutels uit mijn zak haalde, wilde ik een gil geven, zoo woedend werd ik daarover. Ongelukkig hebben de zielen geene stem meer. Eindelijk, beste Ludwig ! zag ik mijnen secretair openstuiten, mijn geld tellen, mijne schulden begrooten, zag ik mijn inboedel verzegelen, zag ik mijne huishoudster mijne fraaiste kleederen stillekens wegpakken ; en ofschoon de dood mij boven al zulke bevochten verheven had, kon ik toch mijn spijt niet verkroppen zelfs over het nieste, dat ik zag wegstelen.
— Men kleedde mij uit, men trok mij een dood-hemd aan, men sloot mij tussehen zes planken en ik was zelf bij mijne begrafenis tegenwoordig.
— Toen zij mij in de groeve neerlieten, maakte de wanhoop zich van mijne ziel meester ; alles was

geeft, zoo houden wij er sterk aan hierover de echte waarheid onder de oogen te brengen.

Daartoe vinden wij in *Het Huisgezin*, een weekblad hoog geacht en overal verspreid onder de Hollandsche katholieken, een brief van Z. Hoogw. Mgr Paredis, bisschop van Roermond, die den zelfen uitgaf ter gelegenheid der gemeente-kiezingen, welke over eenige dagen in Hollandsch-Limburg hebben plaats gehad.

Mgr de bisschop van Roermond verklaart recht uit aan zijne onderhoorige katholieken dat zij in de gemeente-kiezingen hunne stem niet mogen geven aan de liberale kandidaten van Roermond, Sittard en andere steden, al nemen deze liberale kandidaten ook den schijn van katholieken aan.

Mgr van Roermond beval de kandidaten der katholieke associatiën aan en bestreed de kandidaten van de liberale associatiën.

De katholieken hebben gehandeld naar het schrijven van hunnen achtingswaardigen kerkevoogd ; zij hebben gestemd voor de kandidaten die zich *katholiek durfden noemen*, en alzoo zijn de gemeente-raden der steden van het katholieke Hollandsch-Limburg overal katholiek gebleven of katholiek geworden.

Het is onmoedig hier bij te voegen welk geschreeuw en getier het schrijven van Mgr van Roermond in de liberale gazetten zoowel van België als van Holland heeft voortaan. Dit laat zich begrijpen en strekt toe eer aan den onvermoedlijken bisschop van Roermond.

Deelen wij thans een uittreksel van het schrijven van Mgr Paredis mede, dat wij later verder aan onze katholieke medeburgers zullen doen kennen.

« Men late zich dan ook niet wijs maken dat de » gemeente-verkiezingen geen invloed hebben op » het godsdienstige, omdat het hier geene wetge- » vende macht geldt; want, wanneer liberalisme en » vrijgeesterij eens meester zijn in de gemeenten, » zijn zij het ook weldra in de provinciën; zijn » zij meester in de provinciën, dan zijn zij het ook » in den Staat; dit alles volgt van zelf en dat » weten de zoogenoemde liberalen maar al te goed » want anders zouden zij voor een enkel postje in » den gemeente-raad zooveel geras niet maken. »

Dat de katholieken van Hasselt, van Tongeren, van Maeseyck en van St-Truiden deze bisschoppelijke woorden overwegen en er naar handelen tot voorspoed en geluk van het katholieke Belgisch Limburg.

Stads- & provincie nieuws.

Den 24 juni 1872, eenige dagen voor de gemeente-kiezingen, stuunden de liberale kandidaten eenen onzendbrief aan de kiezers van Tongeren. In dat stuk lezen wij de volgende woorden:

« Wij willen openhartig en zonder achterdenken » het behoud onzer gestichten van onderwijs, zoo » als dezelve vandaag bestaan. Zij zijn sedert

nu voorbij ! Toen werd ik wakker, Ludwig ! en het is mij, alsof ik het zand nog op mijne doodkist hoor ploffen.

Hippel zweeg, en ik zag, dat eene huivering hem over de leden ging.

Wij bleven een geruimen tijd in gedachten zitten zonder een enkel woord te wisselen; het kraaien van een haan was ons een bewijs, dat de nacht ten einde liep, de sterren verbleekte bij het aanbreeken van den dag. Andere hanen van verschillende hofsteden deden hun doordringend gekraai hooren en gaven elkander antwoord. Een wachthond kwam uit zijn hok om zijne gewone morgendronde te doen, daarop zong een leeuwrik, die nog maar half wakker was, eenige noten uit zijn vrolijk lied.

— Hippel ! zegde ik tot mijn kameraad, het is tijd om te vertrekken, als wij ten minste genot van de frissche morgendkoelte willen hebben.

— Het is mij goed, gaf hij mij ten antwoord, maar wij dienen toch eerst wat achter de kaken te krijgen.

Wij gingen naar beneden. De herbergier was bezig met zich aan te kleeden. Toen hij zijn kiel aangetrokken had, zette hij de overblijfsels van onzen maaltijd voor ons neer, vulde een mijner knikken met witten, de andere met rooden wijn, zadelde onze beide paarden en wenschte ons eene goede reis.

Wij waren nog geen half uur op weg, toen mijn vriend Hippel, die nog aldoor een hevigen dorst had, een slokje van den rooden wijn nam.

— Brr ! zegde hij, als werd hij door eene duizeling overvallen. Mijn droom, mijn droom van verleden nacht !

Hij bracht zijn paard in den draf, als wilde hij daardoor aan dit visioen ontsnappen, dat zich in zonderlinge trekken op zijn gezicht afmaalde; ik volgde hem van verre, want mijn arme knol diende wat ontzien te worden.

De zon kwam op, eene roosachtige tint kleurde het donkere azuur des hemels, de sterren verdwenen bij dit verblindende licht als diamantgruis in de diepte der zee.

« meer dan eene halve eeuw een voorwerp van » trotscheid voor onze bevolking. »

Den 6 juli 1872, eenige dagen na de kiezingen die de meerderheid aan de liberalen gegeven hadden, maakten de katholieke bladeren de volgende aanmerking.

« Wij bestatigen dat op het oogenblik dat het » stadsbestuur in hunne macht valt, onze tegen- » strevers gedwongen zijn te bekennen dat onze » scholen zich in zulken staat van voorspoed » bevinden dat onze bevolking er met recht trotsch » kan over zijn. Wij zijn nieuwsgierig om te zien, » binnen drie jaren, in welken staat ons collegie » zich zal bevinden, nu door de handen onzer liberalen gepasseerd te zijn. »

De ondervinding van drie jaren is gedaan en zij heeft ongelukkig bewezen dat onze vrees voor de toekomst van ons collegie maar al te goed gegrond was. Is het niet droevig te moeten zeggen dat vier en dertig jonge lieden van Tongeren in vreemde collegiën studeeren ? En dat is niet alleen omdat het godsdienstig onderwijs uit het collegie verwijderd is, maar vooral omdat er sedert eenigen tijd in het collegie eene geest heerscht die geen vertrouwen aan de kristelijke huisgezinnen kan inboezemen.

Indien er van Tongeren zelfs, vier en dertig leerlingen zijn die ons collegie vluchten, dat men eens nadenke hoe veel jongelingen der omliggende dorpen er zijn die ons collegie vermijden en aan andere steden den voorkeur geven !

Het verval van ons stadscollegie is ongelukkig onbetwistbaar. Het stadhuiskladje heeft goed gezegd dat het getal leerlingen vermeerderd is sedert dat de priester niet meer in de klas verschijnt. Dat is eenvoudig eene leugen waarmede men niemand zal bedriegen.

Het zou te wenschen zijn dat de Tongersche liberalen eens kijken gingen hoe het er uitziet in andere collegiën, waar de orde, de regelucht en de godsdienstige grondstelsels in acht genomen worden. Gaat bij voorbeeld eens zien in het collegie van S' Truiden. Er is om zoo te zeggen geen dorp in Limburg hetwelk niet een zeker getal leerlingen in het collegie van S' Truiden telt. Men bemerke wel dat wij hier spreken van het collegie van S' Truiden en niet van het seminarie, hetwelk nog een grooter getal vreemde leerlingen telt.

Moet elke ware Tongenaar niet diep bedroefd zijn wanneer hij deze vergelijking maakt ?

En nu dat men gedurende drie jaren den liberalen geest — om niets ergers te zeggen — aan ons oud collegie ingeprent heeft, zou men nu wel iemand vinden, die ernstig zou kunnen verklaren dat vandaag ons « collegie den hoogmoed onzer stad uitmaakt ? »

Dat onze liberalen dan ophouden ons te verwijten dat wij het collegie willen vernietigen. Het blijft bewezen, en onze tegenstrevers zelve hebben bekend, dat op het oogenblik dat de katholieken het stadhuis verlaten hebben, onze stad trotsch kon zijn over hare scholen en dat het verval van ons collegie dagteekent van het oogenblik dat onze liberalen aan het roer zijn gekomen.

De rechtbank van Tongeren heeft gisteren den

Toen de zon hare eerste stralen op het aardrijk schoot, hield Hippel zijn paard in en wachte mij op.

— Ik weet niet, zei hij tot mij, hoe het komt, dat zich zulke akelige gedachten aan mijnen geest opdringen. De roode wijn moet eene eigenaardige kracht hebben; hij streelt mijn gehemelte, maar hij verwart mijn brein.

— Hippel ! gaf ik hem ten antwoord, het valt niet te ontkennen, dat sommige dranken de verbeelding prikkelen en zelfs ontstellen. Ik heb vrolijke menschen somber en sombere menschen vrolijk, schandere menschen dom en domme menschen slim zien worden, zoodra zij eenige glazen wijn in den maag hadden. Dat is een onoplosbaar raadsel; maar wie zou zoo dwaas zijn, deze tooverkracht der flesch in twijfel te willen trekken ? Is het niet een schepter, die eene bovennatuurlijke, onbegrijpelijke kracht oefent, waarvoor wij het hoofd moeten buigen; omdat wij er allen soms de goddelijke of helsche macht van ondervinden ?

Hippel erkende de waarheid van hetgeen ik zegde en bleef zwijgen, als ware hij in diepe gepeinzelen verzonken.

Wij reden langs een smal pad, dat zich langs de oevers der Queich kronkelt. De vogels verrastten ons op hun zoet gekweel, de patrijzen deed zijn schel geluid hooren, terwijl hij zich onder de groote wijngaardbladeren verschool. De weg dien wij langs reden, leverde telkens nieuwe bekoorlijkheden op, de rivier kabbelde met een liefelijk gemurmur door hare bedding voort. Rechts en links van ons bevonden zich wijngaarden, met heerlijke druiven beladen.

Na eenigen tijd voortgereden te hebben, kwam er eene kromming in den weg. Eensklaps deed mijn vriend Hippel zijn peerd stilstaan. Zoo zat hij daar met opgezette kaken en uitgestrekte armen; daarop wendde hij zijn peerd pijsnel om, ten einde weg te rennen, maar ik greep het dier nog tijdig genoeg bij den teugel.

« Hippel ! gaf hij scheel er aan ! riep ik uit, heeft satan zich in eene hinderlaag voor u gelegd ? »

genamden Valkeners, herbergier, tot dertig maanden gewangzetting veroordeeld, voor aandrangingen op de eerbearheid.

Indien wij van deze zaak spreken, zoo is dit enkel omdat wij er de gelegenheid in vinden om te protesteeren tegen de beschuldigingen der liberale bladeren die de schandvlek van Valkeners op de katholieke partij willen doen vallen.

Wij weten beter als iemand dat de liberalen veel zekerder op Valkeners konden tellen dan de katholieken. Hetgeen hiervan het ontgensprekelijk bewijs is, dat is dat Valkeners in de twee gemeente kiezingen van 1872 en 1874 voor de liberale kandidaten gestemd heeft. Dat feit kunnen wij door getuigen vast stellen.

De liberale bladeren liegen wanneer zij zeggen dat Valkeners deel maakte van de kerkelijke broederschap en dat het kwestie geweest is van hem Broedermeester van S' Jan te maken.

Hij maakte wel in haar deel van de Concordia, doch, bij onzen weet, heeft hij er geen dier maal den voet ingezet. Overigens, reeds voor dat hij door het recht veroordeeld was, is hij uit de Concordia gesloten geworden.

De liberalen spelen daar een gevaarlijk spel. Valkeners maakte deel van de Concordia zoo lang hij zich goed gedroeg; hij werd er uitgesloten zooaast hij zich slecht gedragen heeft. Indien de liberalen goed vinden ons hiervoor den steen toe te werpen, dan misschien zullen wij eens onderzoeken of de liberale societieën ook zoo streng handelen jegens degenen die in hun gedrag aan de eerbearheid te kort blijven.

Wij hopen dat onze tegenstrevers ons niet zullen dwingen hier over iets meer te zeggen.

Tongeren, den 6 augustus 1875.

Mijnheer den Opsteller van den *Postrijder*.

Ik heb de eer de heeren van de Commissie der Concordia hartelijk te bedanken, voor de toegenegenheid die zij mij bewezen hebben, door de Societie der Fanfaren bij de Fontein van Plinius een feest te hebben laten geven, dat door eene menigte volk is bijgewoond geworden.

Aanvaard, Mijnheer, de verzekering mijner hoogachting.

FERDINAND VLIERS.

Verleden donderdag avond is de bliksem in de winning van M. Swennen te Rixingen geslagen. De gebouwen met aanhoorigheden alsook de oogst van dit jaar zijn de prooi der vlammen geworden. Men heeft niets anders dan de varkens kunnen redden.

De heer gouverneur der provincie Limburg stuurt aan de gemeente-besturen eenen onzendbrief die belang aanbiedt voor de jagers.

Tot hertoe, zegt hij, zijn de jagers voortgegaan gelijk voortdijns, met den heer arrondissement-commissaris hunne schriftelijke aanvraag vergezeld met eenenouden jachtbrief en eene som van 42 fr. te zenden. M. de gouverneur herinnert dat het de ontvanger van het enregistrement der rechterlijke akten in de hoofdplaats van ieder bestuurlijk arrondissement is die belast is met de gezegde formulen voor jachtbrieven te verkoopen.

— Laat mij gaan ! zegde hij, terwijl hij zich van mij losrukte, mijn droom, het is mijn droom !

— Kom, Hippel ! bedaar wat ! De roode wijn bevat ongetwijfeld schadelijke bestanddeelen. Neem een slokje van dezen : Het is een edel vocht, dat de sombere gedachten uit s'menschen brein verdrijft.

Hij dronk er met gretigheid van ; deze weldadige drank bracht hem weder tot kalmte.

Wij goten den roden wijn, die zoo zwart als inkt geworden was, op den weg uit ; zij maakte groote boddels, terwijl hij in den grond door-drong, en het scheen mij toe, dat ik een dof geluid, verwardde stemmen en onderdrukte zuchten hoorde, maar zoo zacht, dat men zou gezegd hebben, dat zij heel niet te verte tot ons door-drongen en dat ons vleeschlijk oor ze niet kon opvangen, maar alleen de fijnste verzellen van ons hart. Het was de laatste zucht van Abel, toen zijn broeder hem versloeg en de aarde zijn bloed indronk.

Hippel was te ontsteld om op dit verschijnsel acht te geven, maar ik werd er diep door getroffen. Te gelijker tijd zag ik een zwart vogel, zoo groot als eene vuist, uit de struiken te voorschijn komen en onder het aanlieffen van een akelig geschreeuw wegvliegen.

— Ik gevoel, zegde Hippel toen tot mij, dat er twee tegenstrijdige beginselen in mijn binnenste oorlog voeren, het zwarte en het witte, het beginsel des goeds en des kwaads. Laat ons verder gaan.

Wij zette onzen tocht voort.

— Ludwig ! vervolgde mijn kameraad al spoedig ; er gekenen op deze wereld vreemde dingen, waar uw verstand op stilstaat. Gij weet, dat ik nooit in deze streken geweest ben. Welnu, gisteren droom ik, en vandaag zie ik de tooneelen uit mijn droom zich voor mijn oog ontrollen ; zie dit landschap eens aan, het is hetzelfde, dat ik in mijn slaap gezien heb. Daar hebt gij de bouwvallen van het oude kasteel, waar ik eene beroerte gekregen heb. Daar loopt het pad, dat ik langs